

Oponentský posudek teoretické bakalářské práce

Henrich Kliment: Paralelismus jako jeden z principů vedení vícehlasu

Oponent: Jiří Gemrot

Henrich Kliment se ve své teoretické bakalářské práci podrobně, přehledně a systematicky věnuje danému tématu, které je i důležitým principem jeho vlastní tvorby. V jednotlivých kapitolách definuje paralelismus i antiparalelismus, rozlišuje paralelismy podle počtu hlasů, výškového poměru hlasů, periodicity postupu atp., dělí paralelismy na monofonické, harmonické, polyfonické, ambivalentní a věnuje se i historické rekapitulaci používaných a esteticky nevyhovujících paralelismů v jednotlivých hudebních epochách a stylech. V závěrečné kapitole se věnuje užití paralelismů ve vlastní tvorbě.

Přehledné členění do kapitol, jazykově bohaté a srozumitelné vyjadřování, gramatická bezchybnost a čtivost textu, četné a trefně zvolené hudební ukázky dokládající autorův široký rozhled po hudební tvorbě, seznam použité literatury i poznámky pod čarou, výborná grafická úprava a především zvolené téma, které, jinde často jen okrajově zmiňované, je zpracováno důsledně, komplexně a čtenáři podává jasně ucelený pohled na něj, to jsou atributy této velmi dobré teoretické práce.

Když jsem se věnoval partituře skladby *Tempus fugis*, praktické části bakalářské práce H.Klimenta, záměrně jsem ji studoval bez znalosti této teoretické práce, aby můj pohled na ni byl nezávislý a neovlivněný. Až následně jsem tedy zjistil, že při rozboru formy partitury jsem dospěl k jejímu odlišnému pochopení. Ačkoliv se domnívám, že argumenty pro její popis autorem lze najít a pochopit, zmíním dva důvody, které přivedly k mému názoru mě. Úvod skladby je motivicky prakticky totožný s tématem v písni C, proto jsem C nepovažoval za nové téma, nýbrž za rozvíjení hudby ze začátku skladby. Za druhé téma, nikoliv tedy za první, jsem tak považoval písmeno B, kde opravdu nová hudba nastupuje. V mém pohledu na sonátový princip existují totiž dvě zcela rovnocenná témata a tzv. vedlejší, kterému raději říkám druhé, může mít výraznější charakter než první. Celoživotně mě zajímá i mimohudební, řekněme filosofická paralela mezi sonátovým principem a vztahem muže a ženy, kdy v některém vztahu může být žena dominantnější.

Důležité je, že obojí výklad formy je zdůvodnitelný a naopak mě přijde zajímavé, že tomu tak může být. Neubírá to na kvalitě hudby ani na kvalitě hodnocené práce. Uzavřel bych proto svou krátkou úvahu citátem C. Debussyho, který Henrich Kliment ve své práci použil na straně 26: „Neexistuje žádná teorie. Měli byste jen poslouchat. Potěšení je zákon.“

Doporučuji práci H. Klimenta k obhajobě s výborným oceněním.

Jiří Gemrot